

Naročnina

enaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din. — Cena malim oglasom do 30 besed 15 Din, vsaka beseda več 1 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji. Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

V. LETO

Murska Sobota, 21. avgusta 1938.

ŠTEV. 34.

Rusi in Japonci

Medtem ko divja v Španiji z vso besnostjo državljanska vojna, ko v osrčju Evrope rožljajo sprti Čehi in Nemci z orožjem, ko se Kitajci z zagrizenostjo borijo za vsako ped svoje grude, se je na meji sovjetske Rusije, tamkaj, kjer se stikajo meje Rusije, japonske Koreje in v bistvu tudi japonske Mandžurije, razplamtel nov spor, ki potiska svet prav do žrela medsebojnega klanja. In kakor je bilo pričakovati, so zapele strojnice tudi na tem koncu Azije svojo mrtvaško pesem, tanki in eroplani so sejali smrt in razdejaje, z naperjenimi noži so planili ruski in japonski vojaki drug proti drugemu, da na ta način uredijo sporno vprašanje. Iz neznanega obmejnega spora je prišlo med Rusijo in Japonsko do prave vojne in baš temu se mora vsakdo čuditi. Obmejni spori so bile v tem delu Azije, odkar je japonska vojska zasedla Mandžurijo, na dnevnem redu, ker nihče ne ve za gotovo kod teče prava meja med obema državama. Prejšnji gospodarji Rusije se s tem niso belili glave, ker so bili uverjeni, da bo slej ko prej itak prišla vsa Mandžurija pod njihovo oblast. Ko so pa zagospodarili Sovjeti in ko je Japonska segla po Mandžuriji, pa je meja med obema državama postala kaj važna, saj sta trčile druga na drugo dve sili z enakimi željami po oblasti, nadvladi in moči. V sedanjem sporu pa je bilo edino presenetljivo to, da je Rusija z orožjem v roki napadla Japonsko, medtem ko je bila doslej na zunaj strašno miroljubna in je vse spore vedno poravnavala z pogajanjem, pogodbami i. t. d. Upravičeno je vprašanje odkod ta nenadna ruska bojevitost, ki je pognala Japonce v silne škripce? Odkod odločnost, da je zbrala ob ogroženi meji množine oboroženih sil, ki so po kratkem obotavljanju prešle v napad? Odkod naenkrat velika japonska pohlevnost in želja po miru napram Rusiji, ki ji je bila od nekdanj trn v peti in največja ovira njeni grabežljivosti. Računi so jasni! Rusija je napadla Japonsko, da olajša japonski pritisk na kitajskih frontah. Tako je Rusija napravila svoji

zaščitnici Kitajski neprecenljivo uslugo. Poleg tega pa je danes Japonska po enoletni vojni s Kitajsko utrujena in izčrpana v gospodarskem in finančnem oziru. Danes je Japonska tista, ki ji nikakor ne kaže sprožiti spor še z Rusijo, saj bi ji mogla vojna na dveh frontah prinesiti poraz na obeh. Če vse to upoštevamo, pa vstaja nehote vprašanje zakaj Rusija ni izrabila te zares ugodne prilike in prisilila svojega starega sovražnika na kolena ter s tem vsaj za dolgo dobo odstranila največjo nevarnost ob svojih azijskih mejah. Po zadnjih poročilih sta obe stranki že na potu pomirjenja ter sta že ustavili medsebojne sovražnosti. Dejstvo je namreč, da je danes še vedno Evropa središče vojne nevarnosti. Res je, da bi premagana Japonska v marsičem olajšala položaj v Evropi, a je vmesna doba, to je borbe same tako nevarna, da bi povečala vojno napetost v Evropi do skrajnih mej in da bi šele vojna v Evropi odločila izid bojev na Daljnem vzhodu. Poleg tega pa Rusija ni hotela zbrati na azijskih mejah vse svoje sile ko je trenutni položaj v Evropi nad vse kočljiv. Pri vsem pa je važno še sledeče: K sedanjemu rusko-japonskemu sporu je izjavil neki znani politik, da bosta še nekoč Rusija in Japonska sodelovali v

skupni borbi proti Kitajski. Čudno se to čuje, a spričo silnemu napredku Kitajske v zadnjih letih, je to razumljivo, saj se ob ruskih mejah v Aziji, pojavlja nov mejaš, ki bo postal Rusom mnogo bolj nevaren kakor Japonska. Obe državi bosta še v dogledni dobi imeli ob svojih mejah nevarnega nasprotnika, ki bo zahteval vse to, kar se mu je v dobi prepoveda odvzelo. K naštetim dejstvom še to, da mednarodni položaj Rusije ni takšen, da bi se lahko spuščala v bojne podvige. Prijatelj je ima malo, zato pa tem več sovražnikov. K vsemu temu pa še pridejo notranje homatije, ki so našle svoj najvidnejši izraz v nedavnih razpravah proti Stalinovim zarotnikom, ko so se stvaritelji Rusije zrušili pod svinčenkami. Stalinovo čiščenje je seglo tudi v rdečo armado. Odkar je ta armada izgubila večino svojih prejšnjih generalov poveljnikov, vladajo v njej izkjučno politični komisarji, katerim so pa častniki trajno sovražni, ker izpodkopujejo vojaško disciplino. Poleg tega so častniki za vojno proti Japonski, a komisarji pa proti. Spričo takih razmer je razumljivo zakaj je Rusija ubrala pot razgovorov in zakaj se tudi v bodoče ne bo spuščala v podvige, ki bi zrahljale že itak dvomljive temelje države.

la v vrstah starih radičevcev mnogo nevolje. Jezni se oglašajo v časopisih ter pravijo, da si gospodje zbirajo težke milijone za zidanje novih domov, na drugi strani pa prodajajo hrvatsko kmetsko narodno svetinjo.

Hrvatski listi so mnogo pisali ob priliki 10 letnice odkar je bil dr. Maček izvoljen na seji kluba poslancev Hrvatske seljačke stranke za predsednika kluba in predsednika HSS.

Napetost med Češkoslovaško in Nemčijo še ni popustila ter je ozračje nad Evropo še vedno napeto. Med češkoslovaško vlado in nemško manjšino še vedno trajajo pogajanja. Nemško časopisje še vedno zelo ostro piše proti Češkoslovaški.

V Nemčiji se pripravljajo čudne reči. Tabo bo v kratkem izvedla poskusno mobilizacijo nemške vojske. S tem hoče pokazati vsemu svetu oboroženo moč kakor tudi vzornost pri izvedbi mobilizacije. Na francoski meji pa gradi 600.000 delavcev 40 km globok trdnjavski pas, ki mora biti končan proti koncu meseca septembra. S temi svojimi ukrepi hoče predvsem vplivati na pogajanja v Pragi, da bi se bolj hitro razvijala in končala tako, kakor si Nemci žele.

Sploh je vsa Evropa v nekem mrzličnem razpoloženju in pričakovanju nečesa izrednega. Državniki potujejo križem Evrope, zaenkrat predvsem v Berlin, kjer se vrše tajni posveti. Tja so prispeli poveljnik italijanskega letalstva, v kratkem bo prišel še poveljnik francoskega letalstva dočim so angleški vojaški poveljniki že bili v nemški prestolnici. Izgleda, da pripravljajo velesile medsebojen dogovor, da bi ustavili strahotno oboroževanje v zraku.

Madžarski regent Horthy bo v kratkem odpotoval v Nemčijo, kamor ga je povabil Hitler. V Nemčiji mu pripravljajo svečan sprejem. Njegovo potovanje je predvsem političnega značaja.

Bolgarski kralj Boris bo v doglednem času uradno obiskal Anglijo. Ta vest je vzbudila po politični Evropi veliko pozornost. Brez dvoma pa je ta obisk sad angleškega in francoskega prizadevanja, da pridobite balkanske narode na svojo stran. Sploh se že dalje časa opaža zagrizena borba med velesilami za prvo besedo na Balkanu, kjer hočejo Angleži in Francozi za vsako ceno izriniti nemški in italijanski vpliv, ki je v zadnjih letih močno narasel. S tem v zvezi je tudi razumljivo, zakaj angleški in francoski denarniki posojajo velike vsote denarja Bolgariji, Grčiji in Rumuniji.

POLITIKA

O balkanskem sporazumu je napisal predsednik vlade in zunanji minister dr. Milao Stojadinovič v „Samoupravi“ med drugim sledeče značilne besede: „Balkanski sporazum nastopa kot ena celota za dalje časa v vseh velikih in važnih mednarodnih konferencah, ker so velike linije naše zunanje politike iste, kakor nam je tudi skupno isto stremljenje po miru na Balkanu pred tem pa še tudi na vsem svetu. Naših 60 milijonov duš, kolikor skupno štejejo Bolgarija, Grčija, Jugoslavija, Rumunija in Turčija, je pripravljenih braniti to politiko, ki edino lahko zavaruje popolni mir tako potreben za blagostanje in srečo naših balkanskih narodov.“

Ob priliki obiska dr. Mačka v naši prestolnici, piše glavno glasilo JRZ, da prihaja voditelj Hrvatov v Beograd zato, da bo zaključil pričakovanja in da preseka vsa mučna in različna tolmačenja, ugibanja in pre-

rokovanja, drugič pa zato, da s svojim obiskom v Beogradu pokaže vsemu svetu, da on smatra Beograd za središče države in za pristojno mesto za reševanje vseh velikih jugoslovanskih vprašanj.

Na zadnji seji ministrskega sveta so med drugim sklenili dati večjo podporo za dograditev velike bolnišnice v Zagrebu. Na isti seji so na predlog notranjega ministra zavrnilo prošnjo poslanca Milana Petkoviča in tovaršev za ustanovitev nove stranke pod imenom „Kmetstvo in nacionalno gibanje“.

Veliki narodni tabor, ki bi se moral vršiti zadnjo nedeljo v Mariboru za proslavo 20 letnice ustanovitve Jugoslavije, je bil sredi prejšnjega tedna odpovedan.

Hrvatski Seljački dom, ponosno stavbo sredi Zagreba, je pred dnevi kupila Državna hipotekarna banka za 9 milijonov Din. Ta prodaja je izzva-

Položaj na Daljnem vzhodu

Japonci, ki so se z razmeroma malo vojsko prišli bojevat na Kitajsko, z vsakim dnevom vedno bolj izgubljajo na svoji samozavesti. Sicer so zasedli že skoraj cele kitajske obale z bližnjo notranjostjo vred, zasedli so tudi pokrajine, ki leže na obalah največjih kitajskih rek Jangčekianga in Hoangho-a in vsak dan ponovno čujemo o njihovih novih uspehih. Pa vendar je njihova ošabnost, ki so jo kazali v začetku vojne, že precej splahnela. Njihovi uspehi so večinoma navidezni, kajti obvladajo le prometne žile, v notranjosti pa prežijo legije maščevanja željnih četnikov, ki prizadevajo japonski vojski skoraj več škode, kot jo utrpijo na fronti. Čangkajšek, predsednik Kitajske, odstopa korak za korakom in fronta se pomika vedno bolj proti zapadu. Toda tu je ravno zlo za japonsko vojsko. Njihova, sicer milijonska vojska se vedno bolj drobi, gine kakor potok v puščavskem pesku. Ali se ne bo ponovil slučaj Napoleona, ki je prodril v sredo Rusije, zavzel celo Moskvo, pa ga je vendar prostranost Rusije prisilila na kolena. Ali se ne bo tudi Japoncem zgodilo kaj takega? Čangkajšek se

počasi umika. S tem pridobiva na času, zbira nove armade, ki jih oborožuje z ruskim orožjem. Čas dela za njega, proti Japoncem. Bolj ko se vojna zavlačuje, manj je verjetna japonska zmaga, kajti vojna zahteva ogromno denarja, ki ga pa več japonske državne blagajne ne premorejo. Posojila pa Japonci tudi tako hitro ne dobijo, ker so radi svojega pretiranega imperijalizma v svetu skrajno nepriljubljeni, njihovi zavezniki Nemci in Italijani pa sami ne razpolagajo z dovoljnimi krediti. Poleg tega se je pojavil novi kitajski zaveznik v obliki japonsko-ruskega spora, ki vedno bolj grozi, da se bo razvil v vojno. Sicer poročajo časopisi, da je zadnje dni bilo med Rusi in Japonci sklenjeno začasno premirje, ki pa bo najbrž res ostalo samo začasno. Japonska je prisiljena zbirati nove armade na severu proti Rusom in je morala deloma pritegniti divizije, ki so se borile na kitajski fronti. Kakor vidimo je Japonska radi tega že precej v škripcih in je radi tega razumljiva nenadna za Japonce nenavadna popustljivost nasproti ruskim zahtevam. Vsekakor svet z zanimanjem opazuje te nove zapletljive na Daljnem vzhodu.

Petanjski most.

Končno se bo vendarle uresničil naš davni sen — za dvajsetletnico osvobodjenja bomo dobili novi most čez Muro na Petanjcih. Dolgo smo čakali, nekateri so že obupovali in vendar smo dočakali. Most je izlicitiran, banovina je licitacijo potrdila in kar je glavno, — tudi krediti so na razpolago. Most bo gradila banovina in je za njega že določenih 4.955.166 dinarjev, kolikor je zahteval najnižji ponudnik podjetje, Slograd iz Ljubljane. Teh 5 milijonov bo vzela banovina od posojila 11.100.000 Din, ki ga je prejela od Poštne hranilnice v svrhu modernizacije banovinskih cest.

Glavni most sam, ki bo stal na mestu, kjer je sedaj Ščapov mlin, bo stal 2.638.000 Din. Imel bo dva stebra podpornika v razdaljah po 30 m. Temelji za podpornike bojo zidani v globini 5 m pod sedanjim dnom Mure. Temelje same bojo pa še nosili 10 m dolgi piloti, ki jih bojo zabili v dno. Taka opreznost je potrebna, ker je teren premalo trden. Most bo seveda železobetonski. Širina mostu bo 6 in pol metra, od česar odpade na cesto 5 in pol metra, ostalo pa na hodnike za pešce.

Razen mosta bo zgrajena tudi 1 km dolga in po 3 m visoka nova cesta, ki se bo priključila na staro cesto blizu gostilne „Koš“. Ta cesta bo skupaj z ostalimi manjšimi mostovi veljala 2.359.000 Din. Spodnji del ceste bo zavarovan z debelimi betonskimi ploščami, da ga voda ob povodnjih ne bi izpodjedla. Cesta sama bo v vsej svoji dolžini tlakovana z granitnimi kockami, ki bojo na mostu zalite z asfaltom. Stala bo 1.040.000 Din.

Poleg glavnega mostu bo zgrajenih tudi 5 10—40 m dolgih manjših

mostov, tako da se bo voda ob povodnjih lahko odtekala in je cestni nasip ne bo oviral.

Dela se bojo pričela koncem avgusta, odnosno v začetku septembra. Ko se bo enkrat začelo, bo stvar hitro napredovala, kajti vsekakor je v interesu podjetja, da delo čimprej dovrši. Vendar bo gradnja celega projekta trajala še do konca drugega leta. Za pešce bo most verjetno odprt že prej.

Kakor smo že omenili, smo Prekmurci silno veseli, da se bo z gradnjo mostu kmalu pričelo. Saj smo bili ob najmanjši povodnji odrezani od ostale Slovenije. Brod na Petanjcih radi velike vode ni vozil, k veržeskiemu mostu pa je radi poplav bil otežkočen dostop. Seveda ni treba pripomniti, da se bo uredila tudi ostala cesta, ki vodi iz Murske Sobotice v Maribor, kar bo ob povečanem prometu vsekakor potrebno. Prav tako je jasno, da si bojo okoliški kmetje pri gradnji mostu lahko prislužili lepe denarje ki so jim vsled letošnje katastrofalne poplave tako potrebni.

Katastrofa čehoslovaškega potniškega letala.

Nad Schwarzwaldom v Nemčiji, že blizu francoske meje, se je 13. avgusta zrušilo na tla čehoslovaško potniško letalo, ki je vozilo na progi Praga-Pariz. Pri padcu se je letalo vnelo in pokopalo pod seboj vseh 11 potnikov. Le strežaj je ostal težko ranjen. Katastrofo je povzročila najbrž silovita nevihta, ki je takrat divjala v južni Nemčiji.

Slična letalska katastrofa se je tudi pred kratkim pripetila na Madžarskem v okolici Debrecena, pri kateri je izgubilo življenje 7 budimpeštanskih novinarjev, ki so se vračali iz Debrecena v Budimpešto.

Zagrebački Zbor JUBILARNI XXX. MEDJUNARODNI SAJAM TJEDAN HRVATSKE KULTURE 27. VIII. — 6. IX. UOBICAJENE POVLASTICE!

Z otroki je hotel pod vlak.

V petek, dne 12. t. m. je invalid Gabor Janez iz Rakičana vzel s seboj svoja dva mala otroka in šel na progo izmed Beltincev in Murske Sobotice. Tam se je vsedel na sredi proge, držal pri sebi oba otroka in čakal na prihod tovornega vlaka, ki privozi ob pol 19. uri v Mursko Sobotico. K sreči jih je vlakovodja opazil in ustavil vlak nekaj m. pred njimi. Otroka sta krčevito jokala ob prihajajočem vlaku, dočim jih je Gabor hladnokrvno držal.

Osobje vlaka je Gaberja in otroke spravilo na vlak in odpeljalo v M. Sobotico. Tu je bil Gabor izročen orožnikom, otroci pa oblastvu.

Priznal je, da je hotel z otroki pod vlak. Kot povod za ta obupen korak navaja, da so ga deložirali iz stanovanja v Rakičanu in da se bo moral seliti v svojo domovinsko občino Martjanci. Pred nekaj časom je kupil v Rakičanu hišo proti odplačilu na obroke. Ker pa ni zmožni določene obroke plačevati, so mu hišo odvzeli in ga deložirali.

Invalidnina je premajhna, da bi mogel preživljati sebe in družino. Žena je bila nekaj let na delu v Franciji, sedaj se pa nahaja v Nemčiji. Tudi zaslužek žene ni zadostoval za redno odplačilo dolga.

Gaborja so predali sodniji, otroke in pohištvo so pa pripeljali v pristojno občino Martjanci.

Razbojniški umor v Prijepolju.

V bližini Prijepolja — Bosna — delajo državno cesto. Vodstvo dela je prevzel ing. Stanoje Boder iz Beograda. V soboto, dne 6. avg. t. l. je Boder v spremstvu svoje žene Desanke, dveh sinov in hčere prispel iz Beograda v Prijepolje. S seboj je imel 400.000 dinarjev namenjenih za izplačilo delavcev in drugih potreb. Iz Prijepolja je šel z ženo in hčerko peš na približno 8 km. oddaljeno mesto dela ceste, oba sinova sta pa ostala v Prijepolju. Na potu v neki goščavi pa jih je ustavil maskiran razbojnik, sprožil proti Boderju strel iz puške in zahteval izročitev denarja. Ker ni bil noben zadet, so razbežali po zaraščenem travniku. Toda razbojnik jih je zasledoval, ter Boderja z ponovnim strelom smrtno zadel, odvezel mu denar in pobegnil v šumo.

Močan orožniški oddelek je obkobil in preiskal šumo, pri čemer je izsledil razbojnika, ki je pa enega orožnika ustrelil in mimo njega pobegnil. Zasledovanje se nadaljuje in razbojnika bodo v kratkem predali v roke pravici.

Tekma koscev v Gor. Petrovcih.

Kmetska mladina na Goričkem se z veliko vnemo pripravlja na svoj praznik, na prvi praznik kmetskega dela na Goričkem. Tukajšnje društvo kmetskih fantov in deklet pripravlja namreč tekmo koscev, ki bo 28. tega meseca, pred drž. narodno šolo v G. Petrovcih.

Komaj leto dni je preteklo od ustanovitve društva kmetskih fantov in deklet v G. Petrovcih in vendar se je to mlado društvo upalo nadeti nalogo, da izvede tako pomembno manifestacijo kmetskega dela in sloge kmetske mladine. Kako veselo je razpoloženje naše kmetske mladine te dni, ko se ji bo izpolnila njena davna želja: priprava kmetskega praznika, ki naj bo izraz njene volje do izobraževanja in njenega hotenja do napredka naših vasi. Prav težko je izraziti, kako požrtvovalno se pripravljajo na svoj praznik, kljub težkemu dnevnemu delu. Iz njih vneme in veselja se čuti neka volja vzbuditi vsej kmetski mladini okoliških vasi, veselje do izobrazbe in vzbuditi kmetsko-mladinsko zavest.

Kljub temu, da je večina naše goričke kmetske mladine na sezonskem delu, bo kmetski praznik na Goričkem v polni meri izraz volje in hotenja vse naše kmetske mladine. Saj ko so naši fantje in dekleta odhajali na delo ali k vojakom, so nam s solzami v očeh govorili: Ne pozabite na naš praznik!

Organizacija bo kakor kaže brezplačna. Spored je sledeči: Ob 1. uri zbirališče pri gostilni Perš Janeza, nato odhod na tekmovališče. Ob 2. uri manifestacijski govori. (Imena govornikov bomo priobčili prihodnjič.) Po govorih bo tekma koscev in nato razdelitev nagrad.

Da se ustreže vsem, bo nato veselica v vseh prostorih g. Perš Janeza gostilničarja v G. Petrovcih. Zaenkrat opozarjamo na našo tekmo vse prijatelje kmetske mladine in jih vladno vabimo k udeležbi. V slogi in delu vstajamo!

Visoka nagrada.

Oblastvo je razpisalo 130.000 dinarjev nagrade onemu, ki bo zgrabil ali uničil razbojnika Pavla Dokiča, kateri je v zadnjih letih v homoljskem srezu v Moravski banovini izvršil številne rope in umore.

Muhasta priroda.

Posebnost letošnjega Mariborskega tedna je bilo tele, ki ga je priroda obdarila s šestimi nogami. Za ta izredni pojav se zanimajo znanstveniki in so tele s šestimi nogami od lastnika g. Geriča odkupili.

Medvedje nadloge.

V gozdovih v okolici Sarajeva domujejo številni medvedi, pred katerimi ni nihče varen. Pretekli teden je medved napadel na poti v gozd posestnika Ibro Baširoviča in ga vsled obrambe volčjih psov, ki jih je imel s seboj, le lahko poškodoval. Tako se je pripetilo tudi kmetu Hasanu Mirkoviču, katerega so medvedi napadli na polju vendar so jih psi zopet odgnali.

Prebivalstvu Slovenske krajine!

Pred 25 leti je začel izhajati v Črensovcih prvi slovenski tednik takratne Slovenske krajine. Naloga tega lista je bila, da na krščanski podlagi brani narodne pravice našega ljudstva, vzbuja v njem narodno zavest, veča njegovo ljubezen do materinske besede in ga v dobi prevrata varno pripelje k združitvi s Slovenci onstran Mure v narodni državi Jugoslavije. Novine so svoj namen dosegle. Letos obhajajo 25 letnico svojega obstoja. Ta obletnica je tesno združena z zmago ljubezni, ki je ustvarila državo Jugoslavijo, katere del je postala naša Slovenska krajina leta 1919. avgusta 12. Od 12. avgusta tega leta naprej stopamo v dvajseto leto naše svobode in z drugimi državljani s hvaležnim srcem obhajamo 20 letnico Jugoslavije. Ta dva dogodka sta v naši Slovenski krajini tako tesno povezana, da se ločiti ne moreta in ne smeta. Zato so se naši rodoljubi iz obeh srezov odločili, da naš narod oba dogodka skupno obhaja v Črensovcih, kjer se je začela, vodila in do zmage prišla borba za svobodo in združitve v Jugoslavijo.

Septembra 11. bomo zato obhajali v Črensovcih 20 letnico osvobojenja Slovenske krajine. Proslava bo izključno državna manifestacija. Manifestirali bomo svojo hvaležnost Bogu, da smo prišli skupaj z brati v narodno državo, manifestirali svojo vdanost kralju in domovini, manifestirali svojo solidarnost s slovenskim narodom, s katerim smo eno, manifestirali bratsko ljubezen, ki vlada med prebivalstvom Slovenske krajine ne glede na razliko vere.

V ta namen vabimo vse ljudstvo Slovenske krajine brez razlike vere, da se proslave udeleži. Vabimo tudi brate in sestre iz sosednjega ljutomerskega sreza, da nas razvesele s svojo navzočnostjo.

Prosimo predsednike občin lendavskega, sobočkega in ljutomerskega sreza, naj odboru za proslavo 20 letnice osvobojenja Črensovci Slov. krajina do sept. 4. vključno javijo:

1. število kolesarjev;
 2. število konjenikov v narodni panonski noši;
 3. število tistih udeležencev, ki namenijo priti na predvečer proslave, da se jim oskrbi brezplačno prenočišče.
- Gasilce prosimo, da se proslave udeleže polnoštevilno iz vseh treh srezov.

Društva in korporacije, bodisi uniformirane ali ne, se ne vabijo posebej, ampak s tem pozivom skupno. Odbor jih bo uvrstil v povorko po vrsti njihove prijave. Prijaviti se morajo s pravičnim društvenim podpisom do 4. sept. vključno.

Povabljeni so vsi brez razlike, ki nosijo v srcu vero v troedinega Boga in katerih duše napolnjuje ljubezen do naroda in države.

Bog blagoslovi naše delo!

V imenu ožjega in širšega pripravljalnega odbora

za lendavski srez	za sobočki srez
Dr. KLAR FRANC	BENKO JOSIP
nar. poslanec.	nar. poslanec.
KLEKL JOŽEF	BAJLEC FRANC
ban. svetnik.	ban. svetnik.

Naša letina.

Iz „Večernika“

Vreme ni letos posebno primerno; izredno velika soparica zaskrblja kmeti in ga neprestano plaši pred nevihto in točo, ki se letos tako rada pojavlja. Mnogi kraji so imeli sušo in so tožili, da sonce letos naravnost žge; ponekod je bila težka ilnata zemlja globoko razpokana in izsušena do $\frac{3}{4}$ m globoko. Razume se, da je v tem primeru izdaten le močan in zmeren dež.

Prvi meseci so bili poljskim kulturam bolj naklonjeni. Žito je imelo primerno vreme in je dalo precej dobro letino. To pomeni, da bomo imeli svojega kruha mogoče za kakega pol leta, oziroma za kritje potrebe kakih 600.000 ljudi naše banovine. To je naša velika pasivna postavka, ki nas zelo obtežuje in tlačí. A temu ni mogoče izdatno odpomoči, ker naša pokrajina ni žitorodna, to se pravi, da nima prikladnih tal (ilnate zemlje), ki bi poleg drugih potrebnih hranil (dušika, kalija, apna) vsebovala tudi dovoljno količino fosforne kisline, potrebne za tvorbo zrnja. Tudi je naša žitu odmerjena površina strogo odmerjena. Edina naša slovenska žitnica je Prekmurje, ki pa ni tako bogata, da bi razpolagala s presežki. Edino, kar bi mogli mi storiti za zvišanje količine žita, bi bilo racionalno obdelovanje, kar pa je zopet poglavje z mnogimi vprašanji.

Znaten del naše orne zemlje uporabimo za druge kulture: za okopavine, h katerim naj razen krompirja in pese prištejemo tudi koruzo, med katero pride fižol.

Krompir je bil druge polovice minulega meseca lep. Soparni dnevi z roso pa so pospešili peronosporo, ki je prezgodaj uničila nad (steblovje) in tako preprečila nadaljnjo zbiranje prične hrane ali razvoj gomolja. Sodi se, da bo pridelek za kako tretjino manjši od pričakovanega. Ponekod se boje krompirjeve (gomoljeve) gnilobe, kar pa upamo, da ne bo.

Krmska pesa kaže na splošno dobro, vendar ne bo mogla nadomestiti izgube na otavi, ki je ponekod radi suše skoro docela odpovedala. Ta krma je za naše gospodarske razmere (prašičereja, mlekarstvo) zelo važna in ji je odmerjena razmeroma znatna površina.

Na splošno pa tožijo kmetje gledé pridelka fižola, ki je letos skoro docela odpovedal, zlasti nizki, in to radi slabe cvetne dobe in rose. Močno so ga (visokega) napadle tudi uši. Kaj naj rečemo o jabolčni letini? Kot je ponekod drevje obloženo z obilnim, lepim in zdravim sadjem, tako je drugod skoro prazno. Ne le dve sosedni naselji, ampak niti dva sadovnjaka nista enako obrodila; to je nedvomno pred vsem radi slabega vremena v času prašenja.

Trs je na splošno zelo zdrav in dobro obložen z zdravim nastavkom. Če ne bo slabega vremena, moremo upati na dober pridelek; seveda mislimo s tem le kvalitetno, ker kvaliteto določa poznejši čas. N.

DOMAČE VESTI

— **Naši železničarji priredijo veselico.** Železničarji v Murški Soboti se živahno pripravljajo za svojo letno veselico, ki jo bodo priredili dne 21. avgusta t. l. v vseh prostorih in na vrtu kolodvorske restavracije. Raznovrstne predpriprave, kakor tudi osebnost in dobra lastnost restavraterja gospoda Aleksandra Černjaviča, ki je radi svoje vlijudnosti, pravičnosti in postrežljivosti prav dobro znan ne samo v Murški Soboti, ampak tudi vsem zunanjim gostom, nam nudi jamstvo, da bo veselica prav dobro uspela in da bodo udeleženci v pogledu raznovrstnih zabav in okrepčil popolnoma zadovoljni.

— **Prekmursko Fantovsko in Dekliško okrožje** vlijudno naprošata vse hišne posestnike v Murški Soboti, da blagovolijo ob priliki telovadnega nastopa imenovanih okrožij dne 21. t. m., razobesiti zastave že na predvečer tega dne in jih pustiti zunaj cel dan nastopa, t. j. v nedeljo, dne 21. t. m. — Okrožni odbor FO.

— **Kragulja je ujel.** Naš trgovec in podžupan g. Čeh, ki je vedno poln humorja in veselja do vsestranskega udejstvovanja, je v petek dne 12. t. m. ob Ledavi v bližini Šiftarjevega mlina ujel lepega kragulja. Izmed kraguljem in neko drugo ptico se je v zraku razvil boj, pri katerem je bil kragulj malo poškodovan in je počasi padel na tla. Sedaj je v oskrbi g. Čeha in mu ni treba skrbeti za hrano. Vsega ima dovolj, samo svobode ne. Oglejte si ga, se nahaja na dvorišču g. Čeha.

— **DOSPELI SO** najnovejši veliki jesenski in zimski modni JOURNALI. ŠOLSKE KNJIGE za osnovno šolo in gimnazijo, kakor tudi vse ŠOLSKE POTREBSČINE monopolski zvezki, dnevnik, aktovke, nahrbtniki se dobijo po dnevni ceni v knjigarni HAHN IZIDOR ja v Murški Soboti.

— **Zbirka za poplavljenca.** Društvo prijateljev Slovenskih goric, je zbralo od raznih oseb, ustanov in tovarn v Sloveniji za poplavljenca ob reki Muri 16.463 din. darov, ki jih bo razdelilo med na poplavi prizadeto ljudstvo. Radovedni smo koliko bodo prejeli poplavljenca na prekmurski strani reke.

— **Puonci.** Proslava 25 letnice dušnopastirskega delovanja našega pastorja preč. gospoda Luthar Adama se bo nepreklicno vršila 28. avgusta t. l. predpoldne v Puoncih. Odbor.

— **Jesenski velesejem v Ljubljani** bomo imeli letos od 1. do 12. septembra. Prireditve bo obsegala celo vrsto kulturnih in gospodarskih razstav. Največja izmed teh razstav bo mednarodna razstava fotografije in filma, ki bo gotovo vedno polna obiskovalcev. Klub neodvisnih likovnih umetnikov bo podal umetnostno razstavo. Dalje bo letos prirejena I. Zvezna banovinska razstava vseh vrst malih živali in produktov ter zvezna razstava sivorjave govedi dne 10. in 11. septembra, ki bo združena s plemenskim sejmom. Na železnih ima vsak obiskovalec polovično vozino. Na odhodni postaji naj poleg cele vozne karte do Ljubljane kupi še železniško izkaznico za din 2.- Na velesejmu bo dobil velesejemsko legitimacijo in potrdilo o obisku, nakar bo imel brezplačen povratek. Potovanje v Ljubljano je dovoljeno od 27. avgusta do 12. septembra, povratek pa od 1. do 17. septembra.

— **Tišina.** Iz Prihove je prestavljen na našo šolo naš domačin g. Lojze Kofjač. Na novem mestu mu vsi želimo mnogo uspehov.

— **Tešanovci - Suhi vrh.** Dne 21. t. m. ob 14 uri se bo vršila blagoslovitev našega gasilskega doma, ki so ga naši požarniki z brezplačnim delom in zbiranjem prostovoljnih prispevkov, v prav kratkem razdobju sezidali. Tako okoliških gasilcev kakor prebivalstva je moralna dolžnost prisostvovati blagoslovitvi in se s tem oddolžiti domačemu društvu za nesebično delo. Po izvršeni blagoslovitvi bo ljudska veselica, na kateri se bomo prijateljsko zabavali in prosimo prav vse za čimvečjo udeležbo.

— **Sebeborci.** Naša gasilska četa bo 28. avgusta t. l. obhajala 40 letnico svojega obstoja. Štirideset let nesebičnega dela v prid bližnjega je vsekakor dolga in pomembna doba. Proslave se bodo udeležili vse okoliške gasilske čete, velika udeležba se pa tudi pričakuje od strani občinstva. Iz razporeda se vidi, da se proslava začne ob 14. uri in sicer pred gasilskim domom. Na dnevnem redu so govori, razne godbene in pevske točke, čitanje kronike čete in počastitev umrlih tovarišev domače gasilske čete. Jubileja se veselijo vsi občani in se za to prireditve prav živahno pripravljajo.

— **Tropovci.** Tako članstvo prostovoljne gasilske čete kakor vaščani se prav vneto pripravljajo k blagoslovitvi gasilskega doma in motorne brizgalne, ki se bo vršila 28. avgusta 1938. Prireditve je zamišljena v večjem obsegu in s sodelovanjem vseh gasilskih čet občine Tišina. Blagoslovitev bo izvršil dekan preč. gospod Kranz Josip, kumovali pa bodo lastnik Petanjske Slatine gospod Vogler Hans in soproga advokata in banskega svetnika gospa Bajlecova iz Murske Sobotice. Pri blagoslovitvi bo sodelovala popolna sobočka gasilska godba. Razpored je obširen in bo gotovo nudil vsem udeležencem dovolj zanimanja. Kakor vselej upamo, da se bo naše občinstvo tudi tokrat prireditve udeležilo v polnem številu in tako oddolžilo plemenitemu stremljenju naših požarnikov.

— **Poskus samomora.** Füršt Angela, 23 let stara, doma iz Sezanjevcev pri Ljutomeru, je 5 mesecev služila pri posestniku Kerec Mihaelu v Murški Soboti. Radi nedostatkov pri delu, ji je gospodar odpovedal službo. To je deklino tako užalostilo, da je 14. t. m. ob 2 $\frac{1}{2}$ uri zapustila stanovanje in odšla v neznan smer. Ob 9. uri so jo našli pastirji ležati v nezavesti pri razdvoju električnega toka izven Murske Sobotice. Domneva se, da je hotela splezati po železnem drogu do žice in si na ta način končati življenje. Toda še preden je dosegla svoj namen, je padla na tla. Pripeljali so jo v bolnico in ugotovili težke telesne poškodbe.

Delavcem na znanje!

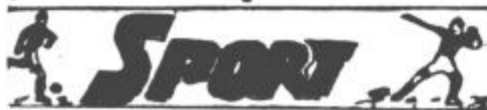
Ekspozitura Javne borze dela v Murški Soboti rabi 80 do 100 delavcev za cestna dela pri Škofji Loki. Plača je 3—3.50 dinarjev na uro. Delavci, kateri želijo iti na delo, naj se takoj zgledajo pri Borzi dela v M. Soboti.

Dva dijaka

majša se sprejmeta na stanovanje in hrano. Naslov se polize v Prekm. tiskarni v M. Soboti.

Odda se dvosobno stanovanje

z kuhinjo in z vsemi pritliklinami s 1. oktobrom. Več se polize v Prekmurski tiskarni v Murški Soboti.

Nogomet.

SK Mura : ISSK Maribor 3:0 (1:0).

Pregrupirano moštvo SK Mure je izvojevalo lepo in zaslužen zmagoto. Tekma je bila do prve polovice drugega polčasa res lepa, škoda pa, da so začeli Mariborčani pri stanju 2:0 surovo igrati in se celo ponašati nesportsko.

Sodil je ss. g. Turk nepristransko in dobro.

V nedeljo, dne 21. avgusta 1938 gostuje nogometno moštvo SK Mure v Varaždinu in nastopi v predtekmi SLAVIJA : HAJDUK proti kombiniranemu moštvu SLAVIJE.

Ste že pomislili na to?...

Slovenec je dne 10. avgusta poročal: "V eni noči 15 požarov zaradi strele." To pa ni edino poročilo. Časopisi dan za dnem poročajo o požarih in drugih nenadnih nesrečah. Poročajo pa tudi o vlomih, roparskih napadih, umorih in raznovrstni nenadni smrti.

O takih žalostnih dogodkih ste že gotovo čitali in slišali. Vprašanje je, ali ste ob čitanju in slišanju tega pomislili na to, da tudi vaša hiša ni varna pred požarom in da ste vi, vaši domači izpostavljeni raznim nesrečam, nenadni smrti. Če ste pomislili na to, ste morda rekli: "Bog pomagaj! Zoper strelo, smrt in druge nenadne nezgode se ne da nič storiti!" Ali je to res? Ne!

Strela se človek ne more izogniti. Pred nezgodo, ki zanjo ne ve, ne more bežati. Nenadni smrti ne more uteči. A nekaj v vseh teh slučajih lahko stori: za vse te slučaje si more zasigurati pomoč. Ali ste uganili, kako?

Z zavarovanjem. Vsakdo more zavarovati svojo domačijo za slučaj požara, svoje imetje za slučaj raznih nesreč, sebe za slučaj starosti in smrti. Za slučaj smrti se vsakdo najbolj ugodno zavaruje pri "Karitas", za vse druge slučaje pa pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani. Vzajemna zavarovalnica in "Karitas" sta edini čisto slovenski in katoliški zavarovalnici, ki ne iščeta svojega dobička, marveč sta ustanovljeni ljudstvu v pomoč. Na tisoče slovenskih kmetov se ima ravno Vzajemni zavarovalnici zahvaliti zato, da so si mogli brez posebnih težav pozidati svoje domove. Ravno tako se mora na tisoče družin zavarovanju "Karitas" zahvaliti za to, da so ob smrti svojih domačih moge brez zadolženja kriti pogrebne in druge stroške.

Vzajemna zavarovalnica in "Karitas" imata v vsaki župniji svoje zastopnike. Obrnite se nanje in zavarujte sebe, svoje domače in domove! S tem boste rešili sebe in domače velikih skrbi.

Iz delovanja Združbe trgovcev

v Murški Soboti.

ZAPISNIK

XVII. redne glavne skupščine Združbe trgovcev za srez Murška Sobotica v Murški Soboti z dne 30. aprila 1938.

Med letom so 4 člani obrt začasno odložili; v 4 slučajih je obrt prešla na vdove po § 14 ob. zak. 3 člani so svoje obrtne pravice razširili še na druge stroke. Spremembe bivalič beležimo v 11 slučajih.

Stanje pomožnega osebja:

S koncem 1. 1937 smo vodili v evidenci: pomočnikov 57 torej porast za 8 pomočnic 22 stanje neizpr. učencev 21 porast za 4 učenk 4 porast za 1

Po zapisniku o polaganju pomožniških izpitov so v preteklem letu položili pomožniški izpit sledeči vajenci oziroma vajenke:

Čelak Geza pri tvrdki Karoš Teziji z odličnim uspehom; Prels Nikolaj pri tvrdki Preiss Adolf z odličnim uspehom; Meolic Ludvik pri tvrdki Ku-

2 dijaka

nižjega razreda sprejme na hrano in stanovanje KOLOSA JANEZ, Murška Sobotica, Cvetna ul. 5.

har Franc z odličnim uspehom; Hirschl Renee pri tvrdki Hirschl Emeriku z odličnim uspehom.

Nakupovalnih legitimacij je združenje v preteklem letu izdalo 113 priglascem in to po večini za nakup živine.

To bi bilo v kratkem moje poročilo in prosim, da mi slavna skupščina oprost, če nisem postregel z obširnejšimi podatki, upam pa, da prihodnje leto, ko se članstvo sestane k obračunu naše organizacije, da vam za to priliko predložim tajniško poročilo v izpopolnjeni obliki. (Odobrovanje).

Blagajniško poročilo.

Predsednik g. Čeh je prečital blagajniško poročilo za l. 1937, ki se glasi:

D o h o d k i:

članarina in globe	Din 32 884.—
inkorporacije in pristojbine za nakupovalce	Din 39 460.—
vajeniške pristojbine	Din 1.150.—
obresti	Din 4.330 64
skupaj	Din 77.824.64

I z d a t k i:

za najemnino pisarniškega lokala	Din 3.000.—
za plače tajniku	Din 11.000.—
za socialne dajatve in davčine	Din 1.894 50
za režije pri vzdrževanju pisarne	Din 1.002.50
za poštnine	Din 1.904.—
za naročnine nedeljske izdaje "Trg. lista"	Din 5 962 —
za "Murško Krajino"	Din 8 460.—
za naročnine raznih strokovnih časopisov	Din 878 50
za pisarniške potrebšč.	Din 4 668.—
za zdravniške legitimac.	Din 1.215.—
za podporo trg. nad. šoli	Din 1 100.—
za podpore brezposelnim	Din 1.240 50
za podp. raz. ustanovam	Din 400.—
za štipendije	Din 800.—
za potnine delegatom k Zveznim sejama	Din 1.178.50
za potnine delegatom k Zvezni skupščini	Din 1.705.—
za potnine k zasedanjem v stvari davčn. odbor.	Din 2 324.—
za potnine članom sekcije sadnih trgovcev	Din 1.056.—
za ostale potnine	Din 1.682.—
za prenosne takse in davke na zemljišče	Din 732 50
za plot na zemljišču	Din 263.25
za razne stroške	Din 4.983 74
vsega	Din 57 649 99
prirastek v letu 1937	Din 20 174 65
skupaj	Din 77.824 64

Stanje premoženja:

saldo v blagajni	Din 2 315.40
saldo v poštni hranilnici	Din 5.384.92
saldo v Kreditni banki tek. račun	Din 16 045.—
saldo v Kreditni banki fond	Din 87 647 70
saldo v Prekm. banki d. d.	Din 5.212 24
saldo v Kmečki pos.	Din 2.633.—
saldo v Kreditni banki ročna blagajna	Din 5.226 40
Vrednostni papirji: Obveznice Priv. agr. banke D 2500.- deleži pri "Konzorc. Trg. lista" D 4000.-	Din 6 500.—
Dolžniki:	Din 1.850.—
Nepremič. — zemljišče (stavbna parcela)	Din 90 000.—
skupaj	Din 222 814 66

Stanje premoženja koncem 1. 1936 je znašalo Din 202 640 01

prirastek v letu 1937 Din 20.174 65

Stanje premoženja koncem leta 1937 Din 222.814 66

Tovarna verig d. d. Lesce pri Bledu

Oddelek za pluge

IZDELUJE

najmodernejše jeklene pluge, okopalnike, ospalnike, izorovače za krompir, njivske in travniške brane.

Kmetovalec! Njivo obdelaj z najmanjšim trdom le, če orješ z Lesce plugom.

Naročila pošlji na:

Lesce plugi, Ljubljana

Sv. Petra c. 60.

2 dijaka ali dijakinje

nižjega razreda sprejme na hrano in stanovanje. Naslov se poizve v Prekmurski tiskarni v M. Soboti 1

PRODA SE PO UGODNI CENI

1 oral lepega tiloša

(gozda) v bližini Sebeborec. Poizve se pri KOLOSA JANEZ čevljarju v Murški Soboti, Cvetna ulica 5.

Na hrano in stanovanje

sprejemem iz boljše hiše 3 dijakinje. Natančnejša pojasnila daje SCHÖCK ŠAMUEL, 1 M. Sobotica, Lendavska c. 17.

NOVOST!

MILOSTIVA!

Štedite svoje oči... čas in denar! Ne mučite se s popravilom nogavic!

Zakrpamo Vam nogavice in popravimo spuščene zanke takoj strokovno in poceni! **PREPRIČAJTE SE!**

BATA, Murška Sobotica.

ZA JESENSKO GNOJENJE

priporočamo sledeče vrste fosfatnih in drugih gnojil:

Rudninski superfosfat 16%

Fosfatno žindro 6/10/18%

Kostno moko 30%

Kalijevo sol 40%

Apnenčevo moko

katere ima stalno na zalogi po najugodnejših cenah

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku d. d. Celje in Hrastnik

Opozarjamo tudi na

Hrastniško klajno apno

za krmljene živine.